

REDAKTORZY NUMERU:

Zuzia, Jakub, Szymon, Alicja, Patrycja

MIŁOŚĆ NIE ZNA CZASU

Tak jak obiecaliśmy, w tym numerze nadesłane do redakcji walentynki - seria druga.

WALENTYNKA OD SERCA

Ciekawe, czy dziewczyny myślały o jakimś konkretnym chłopcu? Patrząc na kartki, chyba tak, bo jest w nich serce autora. Chyba przyjemniej jest dostać taką walentynkę wykonaną własną dłońią niż napisać sms, kupić gotowca i wysłać.

ZACZĘLI MĘŻCZYŹNI 606 lat temu

Podobno pierwszą walentynkę napisał w 1415 roku poeta Karol, Książę Orleański do swej żony. Był to wiersz. Dlaczego nie mógł jej po prostu go dać? Bo był wtedy w więzieniu w Tower.

Kartka przechowywana jest w British Museum.

Trochę później, bo w 1477 roku Margery Brews pisząc do narzeczonego list, dołączyła krótki wiersz miłosny, oczywiście własny i to jest pierwsza walentynka napisana przez kobietę.

Patrycja

WRÓCĄ ZA ROK

O PĄCZKACH I FAWORKACH

Dlaczego faworki jemy głównie w czasie karnawału, a pączki najlepiej smakują w tłusty czwartek? Bo taka jest tradycja. Kaloryczna, więc by was nie zachęcać do pieczenia, kupowania, jedzenia i tycia, trochę o tych słodkich tradycjach już po terminie ich spożywania.

PĄCZKI PĄCZUSIE

Pączki znane już były w starożytnym Rzymie. I tak jak u nas później, bo w XVI wieku, nie były słodkie. Nie były też takie kuliste. Najpierw pieczono je z ciasta chlebowego i nadzewano skwarkami lub słoniną. Dopiero w XVIII wieku drożdże stały się obowiązkowym składnikiem pączusia, który zaczął być okrągłutki, puszysty, słodziutki i bardzo smaczny.

Potem wszedł do kalendarza jako podstawowe obżarstwo w tłusty czwartek.

I tak do dziś jeden brązowutki z jasną obwódką pączek ma aż 240 kalorii. Ile zjedliście w tym pamiętnym dniu?

Oczywiście nie poszliście na łatwiznę.

Alicja

Faworki mają różne nazwy i jak głosi legenda pojawiły się w średniowieczu. Pierwszy chrust upiekł podobno cukiernik, który się pomylił. Wrzucił przez przypadek długi pasek ciasta przeznaczonego na pączki. Zanim go wyciągnął z wrzącego oleju, ten się pozwiął i upiekł.

FAWORKI CHRUSTY KROSTOLE KREPLE

Polska nazwa wywodzi się prawdopodobnie z francuskiego słowa *faveur*, które oznacza wstążki otrzymywane przez rycerzy od dam dworu podczas turniejów.

W naszym kraju faworki są także nazywane chrustem lub chruścikami.

Te najlepsze trudno donieść do ust, takie są delikatne. I można zjeść ich o wiele więcej niż pączków. Kalorii też mają mniej.

Najlepiej smakują, gdy rodzina zrobi ciasto, powałkuje, potnie i usmaży.

Czy tak było w tym roku w waszych domach?

Jak tradycja to tradycja.

Patrycja

NIETYPOWE ŚWIĘTA

lutny

część 4

13 lutego

DZIEŃ RADIA

15 lutego

DZIEŃ HIPOPOTAMA

str. 5

16 lutego

DZIEŃ LISTONOSZY I DORĘCZYCIELI PRZESYŁEK

DZIEŃ LISTONOSZY I DORĘCZYCIELI PRZESYŁEK

Listonosze i doręczyciele przesyłek to ważne osoby w dobie pandemii. Doręczają nam przesyłki, jakie zamówiliśmy online i (przynajmniej ja) nie wyobrażam sobie życia bez nich.

Nie wiem, ile trudu włożyli w to, by przynieść jedną paczkę pod nasze drzwi, ale na pewno wiele. Czy w dniu ich święta ktoś złożył im życzenia albo zapytał: „Czy wejdzie pan napić się herbaty?” lub „Może ciastko?”

Czy wiecie, że pierwsza polska poczta – królewska była już w 1558 roku. Jej trasa to Kraków-Wiedeń-Wenecja. Posłaniec pocztowy z listami do Włoch wyjeżdżał co niedzielę rano, aby dostarczyć przesyłkę po około 10 dniach.

Jakub Szypuła

DZIEŃ RADIA

Radio towarzyszy nam już dość długo, a dokładnie od września 1895 roku. Wynałazł je Guglielmo Marconi.

Najczęściej ludzie słuchają radia w samochodzie. Jest szybkim źródłem informacji.

Ja lubię słuchać radia. Moja ulubiona stacja to „RMF MAXX”.

Myślę, że radio to jeden z lepszych wynalazków.

Czy wiecie, że pierwsze radio internetowe zaczęło nadawać w 1993 roku. Dzisiaj ponad 20 tysięcy stacji radiowych można słuchać przez Internet.

A wiecie kiedy usłyszeliśmy radio po raz pierwszy w Polsce? To było w lutym, dokładnie 1. Inżynier Roman Rudniewski powiedział do mieszkańców naszej ojczyzny:

Tu próbna stacja radionadawcza Polskiego Towarzystwa Radiotechnicznego w Warszawie, fala 385 metrów.

I tak się zaczęło.

tekst i grafika - Szymon Pawlik

NIETYPOWE ŚWIĘTA

luty

część 5

DZIEŃ HIPOPOTAMA

Hipopotamy ważą od 3 nawet do 4,5 ton. Są dwa gatunki hipopotamów. Hipopotamy nilowe i hipopotamy karłowate, które możemy spotkać w **oazach, rzekach i jeziorach Afryki**. Żyjące w Afryce hipopotamy wyjątkowo dobrze zaaklimatyzowały się nawet w chłodnej części Europy. We wrocławskim ZOO wychowało się ich kilkadziesiąt (teraz mieszkają tam cztery: Samba, Rumba, Knabbel i Tobi). Stado zapoczątkował samiec Lorbas, który zasłynął tym, że mimo mrozów i warstwy lodu pokrywającej jego basen przetrwał zimę 1945 roku. **W naturze hipopotamy rodzą się na płyciźnie, więc małe hipce nie mają problemu z wydostaniem się na brzeg.** Najgroźniejszym wrogiem dla hipopotama jest krokodyl, który zjada małe hipopotamy, nie radzące sobie z zanurkowaniem po mleko matki.

Hipopotamy pocą się na czerwono, dlatego niektórzy zwiedzający przychodzą do pracowników oświadczając, że zwierzę jest ranne.

Żyją w grupach do 20 osobników i spędzają większość czasu w wodzie.

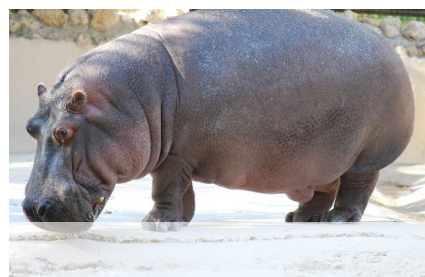
Jego nozdrza mają zdolność zamykania się, a pod wodą wytrzymuje ponad 10 minut. Żeruje głównie nocą.

Charakteryzuje się długimi kłami i czterema palcami połączonymi błoną pławną.

Hipopotam uchodzi za jedno z najgroźniejszych zwierząt, a jego zęby osiągają długość ok. 30 cm.

Jedzą głównie trawy, ale także inne rośliny i **są trzecimi co do wielkości ssakami. Przerastają je tylko słonie i nosorożce.**

Hipopotamy są również bardzo głośne. Ich sapanie czy krzyki osiągają poziom nawet do 115 decybeli. Zwierzę staje się agresywne, zwłaszcza kiedy znajduje się w niewoli.

Najstarszy hipopotam Hipolit zmarł w chorzowskim zoo mając 55 lat. Na upamiętnienie jego długowieczności postawiono tam jego oczyszczony szkielet. Z sekcji zwłok wychodzi na to, że zmarł ze starości. Hipolit wraz ze swoją partnerką miał 11 dzieci.

W naturze hipopotam żyje 20 - 25 lat.

W niewoli nawet ponad 40 lat.

Zuzia Zębala

KONKURS LITERACKI

ROK LEMA

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ogłosił rok 2021 Rokiem Stanisława Lema.

Stanisław Lem, jeden z najwybitniejszych i najczęściej tłumaczonych polskich pisarzy, w ciągu swojego życia napisał przeszło sześćdziesiąt książek, głównie z gatunku science-fiction. Dzięki takim powieściom jak „Solaris” czy „Kongres futurologiczny” stał się jednym z najważniejszych pisarzy fantastyki naukowej na świecie.

Zapraszamy do udziału w IV edycji konkursu literackiego:

KOSMICZNA PRZYGODA Z BĘDZINEM W TLE

**Napisz opowiadanie science-fiction.
Akcja musi rozgrywać się w Będzinie.
(max. 1800 znaków)**

Włącz do opowiadania chociaż jedno słowo wymyślone przez S. Lema.

Oto przykłady: *aeromobil, awruk, betryzacja, cybermat, elektrycerze, robosioł, sepulka, synorpan.*

Oczywiście użyj je zgodnie z definicją. Nie znasz? Czytaj *WagnerPress II*.

Możesz dołączyć zdjęcie, kolage, grafikę (w osobnym pliku) i wyślij do 31 marca na adres redakcji:
samanka@gazeta.pl

Opowiadanie podpisz: imię i nazwisko, klasa.

Nagrody - jak zawsze:

**dodatkowa ocena z polskiego, publikacja w *WagnerPress II*,
dyplom i coś jeszcze...**